

השתתפות באספות כלליות ושיקולי ESG בהשקעות

נוהל זה אושר על-ידי ועדת ההשקעות של החברה מיום 5.11.2019

עדכון לנוהל זה אושר על-ידי ועדת ההשקעות ביום 19.11.2019 (מהדורה שניה) עדכון נוסף אושר על-ידי ועדת ההשקעות ביום 11.1.2022 (מהדורה שלישית), עדכון נוסף אושר על ידי ועדת ההשקעות ביום 5.4.2022 (מהדורה רביעית); עדכון נוסף אושר על ידי ועדת ההשקעות ביום 6.9.2022 ודירקטוריון החברה ביום 18.9.2022 (מהדורה חמישית) עדכון נוסף אושר על ידי ועדת ההשקעות ביום 1.8.2023 ועד ידי דירקטוריון החברה ביום 15.8.2023

כל חריגה מכללי הנוהל המפורטים מטה, חייבת באישור מראש ובכתב של **ועדת ההשקעות של החברה ("ועדת ההשקעות")**. האישור יינתן בכתב ויתועד בתיק הרלוונטי.

האחריות לעדכון הנוהל חלה על הגורם המבצע האחראי על יישום הנוהל כמפורט בגוף הנוהל. תדירות עדכון הנוהל תיקבע בהתחשב בשינויים בהוראות הדין הרלוונטי ובהתאם לבקורות שנערכו וללקחים שיופקו מיישום בפועל.

בקורות על יישום הנוהל תתבצענה על-ידי הגורם הרלוונטי המצוין בנוהל, מחלקת האכיפה הפנימית, ניהול סיכונים וכן מחלקת ביקורת הפנים בהתאם לתוכנית העבודה שלהן. אם יתגלו ליקויים, מסקנות הבדיקה תופצנה בקרב עובדי החברה. בנוסף, תפעל החברה לתיקונים באופן מיידי, בהתאם להמלצות האורגן המבקר.

1. כללי

מור קופות גמל בע"מ ("החברה"), כמשקיע מוסדי, תשתתף ותצביע באספות כלליות של תאגידים שהיא בעלת זכויות הצבעה בהן מכוח החזקות קופות הגמל וקרנות ההשתלמות המנוהלות על-ידיה ("הקופות"), בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), תשס"ט-2009 ("התקנות") ובהתאם לסעיף 5.12 לפרק 4, חלק 2, שער 5 לחוזר המאוחד ("החוזר המאוחד") ובהתאם להוראות נוהל זה.

2. מטרה

מטרת הנוהל היא לקבוע הנחיות לאופן השתתפות והצבעה באספות כלליות מטעם הקופות, וכן מעקב ובקרה אחר איכות הממשל התאגידי בעת קבלת החלטות השקעה.

א. השתתפות באספות

3. חובת הצבעה – הוראות הדין

3.1. חובת השתתפות

בהתאם להוראות התקנות¹, על החברה להשתתף באסיפה כללית ולהצביע מטעם הקופות, בעד או נגד, ההחלטה המובאת לאישור. **על החברה לקבל את החלטותיה באופן מושכל ועל בסיס מידע מלא, וכן לשקול את החלטותיה באופן עצמי וללא השפעה של אינטרסים זרים מלבד טובתם של החוסכים.**

3.2. חריגים לחובת ההשתתפות

על אף האמור בסעיף 3.2 לעיל, חובת ההשתתפות וההצבעה לא תחול ביחס לנושאים הבאים:

3.2.1. נושא המובא לאישור אסיפה כללית של **חברה ציבורית**, ולא קיימת לעניינו הוראת דין או הוראה אחרת המחייבת את אישורו ברוב קולות שאינו רוב רגיל. **חריג זה לא יחול ביחס לנושאים הבאים (קרי, חובת ההשתתפות קיימת ביחס לנושאים להלן גם אם ניתן לאשרם ברוב קולות רגיל):**

3.2.1.1. שינוי תקנון התאגיד שיש בו כדי לפגוע בעניינם של בעלי המניות;

3.2.1.2. מינויים ופיטורים של דירקטורים;

3.2.1.3. התקשרות של תאגיד אשר לדירקטור יש בה ענין אישי;

¹ תקנה 2 לתקנות

3.2.1.4. אישור מיזוג לפי סעיף 320 לחוק החברות, תשנ"ט-1999 ("חוק החברות");

3.2.2. בעל השליטה בתאגיד מחזיק בניירות ערך בשיעור שיקנה לו את הרוב הדרוש לאישור הנושא שעל סדר היום, וזאת גם אם יתר בעלי המניות יצביעו נגד האסיפה [מידע לעניין זה יופיע בזימון האסיפה הכללית];

3.2.3. זכות ההצבעה של הקופות נובעת מהשקעה בנייר ערך חוץ² והאסיפה הכללית התקיימה מחוץ לישראל.

3.3. נושאים המחייבים אישור רוב נציגים חיצוניים בוועדת ההשקעות³

אופן הצבעת החברה ביחס לנושאים הבאים המובאים לאישור אסיפה כללית, יקבע על-ידי **רוב** הנציגים החיצוניים בוועדת ההשקעות:

3.3.1. בעלת השליטה בחברה היא בעלת עניין בתאגיד

בעלת השליטה בחברה, י.ד. מור השקעות בע"מ ("בעלת השליטה"), מחזיקה בשיעור של 5% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה⁵ בתאגיד העורך את האסיפה הכללית;

3.3.2. החזקות בתאגיד פיננסי

החברה מחזיקה בניירות ערך של תאגיד פיננסי⁶, או של תאגיד השולט בתאגיד פיננסי⁷ או של תאגיד בנקאי (בנק או בנק למשכנתאות) והנושא המובא לאישור האסיפה הכללית הוא אחד מהנושאים הבאים:

3.3.2.1. אישור מדיניות תגמול לפי הוראות סעיף 267א לחוק החברות.

3.3.2.2. אישור עסקאות של תאגיד עם נושא משרה בה (שאינו דירקטור) לפי הוראות סעיפים 272(ג) ו-272(ג) לחוק החברות.

3.3.2.3. אישור עסקה של תאגיד עם דירקטור ביחס לתנאי כהונתו והעסקתו לפי הוראות סעיף 273(ב) לחוק החברות.

3.3.2.4. אישור עסקה של תאגיד עם בעל שליטה לפי הוראות סעיף 275 לחוק החברות.

3.3.3. עניין אישי של מקבל ההחלטה

מנהל מעורבות גופים מוסדיים האמון על הצבעות וקבלת החלטות הצבעה בהתאם למדיניות, הוא, או קרובו, בעלי זיקה לתאגיד מקיים האסיפה הכללית. לעניין זה "זיקה" – כהגדרתה בסעיף 240 לחוק

3.4. חריגה ממדיניות

במקרה בו, **מנהל מעורבות גופים מוסדיים** סבור שבאסיפה מסוימת יש להפעיל שיקול דעת וכי טובת העמיתים מחייבת להצביע שלא כמתחייב מכוח המדיניות המומלצת, המלצת ההצבעה ועקרונות ההצבעה (כהגדרת מונחים אלה להלן) – יפרט מנהל ההשקעות את עמדתו בהודעה לוועדת השקעות וכן יציין האם עמדתו הושפעה מפניות מטעם הנהלת התאגיד מקיים האסיפה או בעלי השליטה בו.

²"נייר ערך חוץ" – בהתאם להגדרת המונח בתקנות: נייר ערך שהקרן או הריבית לפיו או הדיבידנד המשולם בשלו אינם בשקלים חדשים ולא ניתן לדרוש שישולמו בשקלים חדשים;

³ תקנה 3 לתקנות;

⁴ לצורך חישוב שיעור ההחזקה לא יובאו בחשבון שיעור ההחזקה של החברה בתאגיד (קרי – להפחית/לנכות את החזקות החברה כמשקיע מוסדי (החזקות הקופות)).

⁵"אמצעי שליטה" – בהתאם להגדרת המונח בחוק הפיקוח (ביטוח), תשמ"א-1981: (1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר; (2) הזכות למנות דירקטור בתאגיד; (3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד; (4) הזכות לתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו, לאחר סילוק חביותיו;

⁶"תאגיד פיננסי" – בהתאם להגדרת המונח בתקנות: (1) גוף מוסדי; (2) חברה שיעודה הנפקת מוצרי מדדים כהגדרתם בחוק להסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, תשנ"ה-1995 ("חוק הייעוץ"); (3) מנהל קרן להשקעות משותפות בנאמנות כמשמעותו בסעיף 4 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, תשנ"ד-1994; (5) תאגיד שקיבל רישיון לעסוק בניהול תיקים לפי חוק הייעוץ.

⁷"תאגיד השולט בתאגיד פיננסי" – בהתאם להגדרת המונח בתקנות: (1) תאגיד שהוא חברה ציבורית כהגדרתה בחוק החברות השולטת במישרין בתאגיד פיננסי שאינו חברה ציבורית; (2) תאגיד שהוא חברה ציבורית השולט רק באמצעות תאגידים שאינם חברות פרטיות בתאגיד פיננסי שאינו חברה ציבורית.

4. הסמכת גורם מקצועי לגיבוש המלצות הצבעה ולקבלת החלטות

- 4.1. ועדת ההשקעות מסמיכה את **מנהל מעורבות גופים מוסדיים** (אשר יהיה רשאי למנות גורם מטעמו) שישמש כנציג החברה האמון על הצבעות ("הנציג"), לקבל החלטות בדבר אופן ההצבעה באסיפות הכלליות, בהתאם לקריטריונים הקבועים במדיניות ההצבעות שתאמץ החברה.
- 4.2. **הנציג** יהיה אחראי לקיים דיון ולקבל החלטה באשר לדרך ההצבעה בהצעות ההחלטה המובאות לפתחו, בהתאם למדיניות ההצבעה שתקבע על-ידי ועדת ההשקעות. הנציג יהיה רשאי להיוועץ במחלקת אנליזה ובמנהלי השקעות נוספים בחברה.
- 4.3. החברה רשאית להתקשר עם גורם מקצועי⁸ בלתי תלוי לצורך גיבוש המלצה למדיניות ההצבעות והמלצת הצבעה על-פי מדיניות זאת ("הגורם המקצועי", "המדיניות המומלצת" ו-"המלצת הצבעה", לפי העניין) ובלבד שאושר על ידי ועדת ההשקעות. הגורם המקצועי האמור יספק לנציג הצהרה בדבר עמידתו בעמדת רשות ניירות ערך בנושא "עקרונות ראויים לפעילות חברות ייעוץ בנוגע להצבעה באסיפות כלליות" (או הצהרה בנוסח אחר אשר תפורסם על-ידי רשות שוק ההון).
- 4.4. הנציג רשאי להיעזר לצורך קבלת ההחלטה במסמכים רלוונטיים, לרבות אך מבלי לגרוע מכלליות האמור, בדיווחים שפורסמו על ידי התאגיד ביחס לאסיפה ודוחות ו/או מסמכים נוספים כגון: דוחות כספיים, תשקיפי המניות/שטרי הנאמנות, אנליזות של חברות דירוג או של גופים מקצועיים אחרים ו/או אנליזות פנימיות של בית ההשקעות ו/או כל מסמך אחר רלוונטי לפי שיקול דעתו.
- 4.5. הנציג יבחן כל נושא לגופו, על בסיס מידע רלוונטי ועדכני (ככל שמידע זה זמין וגלוי), שינותח ויעובד על ידי הגורמים המקצועיים בחברה, ויבחן את מכלול ההיבטים (הידועים) הצריכים לעניין ובכלל זה, היבטים כלכליים, מסחריים ומשפטיים, והכול בשים לב להשלכות העסקיות של המהלך המוצע לטובת התאגיד בטווח הבינוני-ארוך וכפועל יוצא מכך, לטובת עמיתי קופות הגמל.

5. אימוץ מדיניות הצבעה מומלצת ומנגנון חריגה

- 5.1. **הגורם המקצועי** יציג בפני ועדת ההשקעות את המדיניות המומלצת בנושאים בהם גוף מוסדי נדרש להצביע בהתאם לתקנות, וזאת במועדים המוסדרים בנוהל ועדת השקעות. מחובתה של ועדת ההשקעות לבחון את המדיניות המוצעת על-ידי הגורם המקצועי, לתת דעתה לנושאים המוסדרים במדיניות, וככל שהדבר מתחייב על-פי שיקול דעתה, לקבוע עקרונות הצבעה, כמפורט להלן, אשר יגברו על מדיניות הגורם המקצועי.
- 5.2. מדיניות ההצבעות של החברה תורכב מהמלצות הגורם המקצועי ומעקרונות ההצבעה המפורטים בנספח ב' לנוהל זה (להלן: "**עקרונות ההצבעה**"). במקרה של סתירה בין המלצת הגורם המקצועי לבין עקרונות ההצבעה, יגברו עקרונות ההצבעה. המדיניות המומלצת ועקרונות ההצבעה, יכוננו להלן: "**מדיניות ההצבעה**".
- 5.3. חריגה ממדיניות ההצבעה תאושר מראש על-ידי ועדת השקעות, והכל בהתאם להוראות סעיף 3.3.3 לעיל. הצבעה תוך חריגה ממדיניות המומלצת, ונימוק בגין החריגה, תובא לידיעת חברי ועדת ההשקעות.

6. תפעול הצבעות

- 6.1. **מערכת תפעול הצבעות**
- תפעול ההצבעות יעשה על-ידי **מנהל השקעות מורשה מערכת** באמצעות מערכת תפעול הצבעות ייעודית אשר מספק הגורם המקצועי ("**המערכת**" ו"**ספק המערכת**", בהתאמה).
- 6.2. **מנגנון העברת מידע [נציג/בקר השקעות ← ספק המערכת]**
- באחריות **בקר השקעות** למסור לספק המערכת את המידעים הבאים:
- 6.2.1. העברת נתוני החזקות הקופות בניירות ערך; תדירות: **יומית**; אחריות: **בקר השקעות**
- 6.2.2. העברת נתונים בדבר החזקות בעלת השליטה, כמפורט בסעיף 3.3; תדירות: **יומית**; אחריות: **בקר השקעות (בקר מחלקת ניהול סיכונים מקבוצת מור)**

⁸ תקנה 5 לתקנות

6.2.3. בנושאים בהם קבעה ועדת השקעות הסדרי הצבעה שונים מאלה המוסדרים במדיניות המומלצת (למשל – במסגרת עקרונות ההצבעה), באחריות **הנציג** לוודא כי המלצות ההצבעה נערכות בהתאם לעקרונות ההצבעה, וכי ההצבעה בפועל מבוצעת בהתאם למדיניות המעודכנת.

6.2.4. לטובת העניין, מחלקת **בקרת השקעות** תתעד את החלטות בקובץ נפרד ("קובץ העדכונים") ו **ומנהל ההשקעות מורשה מערכת**, יעביר לספק המערכת את ההצבעה במערכת.

6.3. הודעה על אספות כלליות והשתתפות בהן

6.3.1. **ספק המערכת** יציג במערכת רשימה של אספות אשר החברה נדרשת לקבל בעניין החלטת הצבעה, וכן המלצת הצבעה אשר נסמכת על המדיניות המומלצת בצירוף קובץ העדכונים (ככל שהוחלט על ביצוע עדכונים במדיניות המומלצת).

6.3.2. **ספק המערכת** ינקוט בצעדים הנדרשים על-מנת שהמלצת הצבעה תוצג במערכת עד שבועיים לפני מועד ההצבעה (למעט במקרים חריגים).

6.3.3. **עובד/ת מחלקת בקרה ותפעול** אחראית לרכז את כל החוות הדעת בקשר עם קיום אסיפות מחזיקים מספק המערכת, ות/יאתר חברות הרלוונטיות בהן משקיעה החברה, וכן ת/יעדכן את **הנציג/ה** אשר ת/יבחן את הנושאים העולים להצבעה ות/יקבל החלטת הצבעה על-בסיס המדיניות המומלצת והמלצת ההצבעה.

6.3.4. כינוס ועדת השקעות או פניה בכתב לחברי וועדות ההשקעות הרלוונטיים, לצורך קבלת החלטת הצבעה בנושאים המחייבים מעורבות:

6.3.4.1. ככל שנדרשת החלטת הצבעה בנושא המחייב מעורבות רוב נציגים חיצוניים כמוסדר בסעיף 5, באחריות **ספק המערכת** לכלול במערכת חיווי מתאים. באחריות **הנציג** לעדכן בחוות הדעת באישור קבלת החלטה מוועדת ההשקעות ולעדכן את בקר/ית ההשקעות על מנת שהנ"ל ת/יפנה לחברי הוועדה על מנת לקבל את אישור חברי ועדת ההשקעות הרלוונטיים להצבעה, בהתאם לנדרש בתקנות.

6.3.4.2. ככל שהנושא העולה להצבעה נושא שלא קיבל ביטוי במדיניות ההצבעה, באחריות **הנציג** לעדכן בחוות הדעת באישור קבלת החלטה מוועדת ההשקעות ולעדכן את בקר/ית ההשקעות על מנת שהנ"ל יפנה לחברי ועדת ההשקעות ויקבל את אישור ועדת ההשקעות להצבעה.

6.3.4.3. החלטות ועדת השקעות אשר יתקבלו תוך חריגה מהמדיניות ההצבעה יתקבלו בהתאם לעקרון הבא: אופן ההצבעה ייבחן עבור כל קופה בהתאם לסוג נייר הערך של התאגיד בו היא מחזיקה (במצבים בהם קופה אחת מחזיקה אג"ח ואילו קופה אחרת מחזיקה מניות – עשויים להיות אינטרסים מנוגדים ובהתאם – אופן ההצבעה יהיה שונה). החלטות ועדת השקעות אשר יתקבלו תוך חריגה מהמדיניות המומלצת והנימוקים ישלחו לחברי ועדת השקעות לידיעה.

6.3.5. **מנהל ההשקעות מורשה מערכת**, ינקוט בצעדים הנדרשים על-מנת להעביר **לספק המערכת** החלטה על אופן ההצבעה של הקופות עד 24 שעות לפני מועד האסיפה, למעט מקרים חריגים בהם יועברו **מסמכים ביום האסיפה**.

6.4. **אשרור נאמן** - ביחס להנפקות בהן נדרש אשרור נאמן כמפורט בחוק ניירות ערך (בהתאם לכל סדרה חדשה שהונפקה, לאחר שנתיים ממועד ההנפקה), חברות הנאמנויות הגדולות בשוק הישראלי – הרמטיק, רזניק, משמרת, שטראוס לזר יאושרו כנאמנים מאושרים של חברות ציבוריות. חברות נאמנויות נוספות יובאו לאישור מנהל גופים מוסדיים על פי בדיקתו בחינתו ואישורו.

7. בקרות

7.1.1. אחת לשבוע יפיק **בקר ההשקעות** דוח בדיקה בין רשימת האספות אשר הופיעו במערכת כאסיפות בהן קיימת חובת הצבעה, לבין רשימת האספות בהן הצביעה החברה, על-מנת לוודא כי תהליך ההצבעה הוא תקין.

7.1.2. **בקר ההשקעות יבקר באופן שוטף** אודות מקרים בהם הצביעה החברה בניגוד להמלצת הגורם המקצועי. במקרים אלה יוודא כי התקבלו כל חוות הדעת והנימוקים הנדרשים, וכן אישורים הנדרשים לכך מוועדת ההשקעות (ככל שאלה נדרשים), וכן יוודא שליחת החלטות לידיעת ועדת השקעות על-פי הקבוע בסעיף 6.3.3 לעיל

7.1.3. בכל מקרה שממצאי בקרת ההצבעות יכללו ליקויים, **בקר ההשקעות** ידווח בכתב אודות הליקויים לנציג, ולמחלקת ציות ואכיפה פנימית של החברה. באחריות גורמים אלה לבחון את הצורך בעדכון תהליך העבודה.

8. תיעוד, דיווח ופרסום

- 8.1. **ספק המערכת** יתעד את החומרים הנוגעים לאספות לתקופה של 7 שנים לכל הפחות (בין חומרים אלה, יתועד הזימון לאסיפה והחומר הנלווה לו, המלצת הגורם המקצועי וכן אופן ההצבעה של החברה).
- 8.2. בכל מקרה בו החלטת ההצבעה הועברה לפתחה של ועדת השקעות בהתאם לקבוע בסעיף 6.3.3 לעיל, החלטת ועדת ההשקעות, וכן הנימוקים להחלטתה יתועדו בהתאם להוראות **נוהל ועדת השקעות**.
- 8.3. **בקר ההשקעות**, ידווח **אחת לחודשיים** לוועדת ההשקעות על אופן ההצבעה וההחלטות שהתקבלו באספות הכלליות.
- 8.4. **בתוך 7 ימי עסקים** ממועד כינוסה של אסיפה כללית או ממועד ההצבעה בפועל, לפי המאוחר – **בקר ההשקעות** יעביר **לאחראי אתר האינטרנט** של החברה, נוסח לפרסום אופן ההצבעה בהתאם ל**נספח א'**.
אחראי אתר האינטרנט, יודא כי הקובץ פורסם באתר, ל 24 חודשים האחרונים במפורט בנוהל אתר אינטרנט.
- 8.5. מדיניות ההצבעה ומדיניות ESG תיבחנה על-ידי **ועדת ההשקעות** באופן שוטף. **אולם אחת לשנה**, תקיים ועדת ההשקעות דיון קונקרטי במדיניות החברה לעניין הצבעות באסיפות כלליות וממשל תאגידי בהשקעות, כדי לבדוק את הצורך בעדכון. כמו כן, במועד הדיון השנתי (וכן בעת הסמכת נציג) תוודא ועדת השקעות כי הנציג הוא עצמאי ומנוטרל מכל השפעה חיצונית, הן בתוך החברה והן מחוץ לה.
- 8.6. **הנציג** יעדכן את **מנהל אתר האינטרנט** בדבר עדכון במדיניות ההצבעה ו**בקר ההשקעות** יעדכן את **מנהל אתר האינטרנט** ביחס לעדכון אמות המידה ביחס לאיכות הממשל התאגידי, ובאחריות כל אחד מהם לפרסם את הנוסח המעודכן באתר האינטרנט של החברה, **בתוך 14 ימי עסקים** ממועד העדכון.

ב. שיקולי ESG בהשקעות

9. בחינת שיקולי ESG בהשקעות

- 9.1. ועדת ההשקעות מנחה את מנהל ההשקעות, לשקול, בין יתר שיקולי ההשקעה, גם שיקולי השקעה הנוגעים להיבטים סביבתיים, חברתיים והיבטי ממשל התאגידי וסיכונים מתפתחים מהותיים (סייבר וטכנולוגיה) (להלן: "ESG") שמקיימים התאגידים בהם משקיעה החברה.
- 9.2. ועדת ההשקעות קבעה מדיניות השקעה ביחס לשיקולי ESG במסגרת קביעת מדיניות ההשקעה הכללית שנקבעת על ידה, ככל ששיקולים אלו רלוונטיים לביצועי תיק ההשקעות ועשויים להשפיע עליהם ואשר מפורסמת באתר האינטרנט של הקופה.
- 9.3. לטובת בחינת איכות שיקולי ESG, התקשרה עם נותן שירותים בעל מומחיות לדירוג ESG - אנטרופי ייעוץ ממשל תאגידי בע"מ (להלן: "אנטרופי") המספק שירותי בחינה ודירוג ל ESG בנוגע לחברות הנסחרות בישראל; ובנוגע לחברות הנסחרות בחו"ל, תבוצע בחינה בהתאם לדירוג ESG בלומברג.
- 9.4. דירוג כל אחד מהתאגידים הנסקרים נבחן על-ידי אנטרופי ומנהלי ההשקעות אחת לשנה, או במועד תדיר יותר במידת הצורך.
- 9.5. **מנהל ההשקעות** יתחשב בדירוג ESG של אנטרופי ושל בלומברג במסגרת השקעותיו.
- 9.6. ככלי משלים לפיקוח ובקרה אחר איכות הממשל התאגידי של תיק ההשקעות בכללותו, תקיים **ועדת ההשקעות** אחת לשנה, במועד הקבוע **נוהל ועדת השקעות**, דיון במודל הדירוג ובאמות המידה לבחינת שיקולי ESG, בארץ ובחו"ל, וכן בדירוג ניירות הערך שבתיק ההשקעות. במועד הדיון השנתי ועדת ההשקעות תבחן את המשך ההתקשרות עם אנטרופי, בבחינה כאמור תתייחס הוועדה, בין היתר, לאיכויות הספק, מקצועיות והעדר ניגודי עניינים אל מול החברות הנסקרות.
- 9.7. לתיעוד, פרסום ודיווח בעניין איכות ממשל תאגידי בהשקעות, ראו סעיף 8 לעיל, בשינויים המחויבים.

10. אחריות

האחריות ליישום הנוהל חלה על בעלי התפקידים המאוזכרים בנוהל זה, לרבות ועדת ההשקעות של החברה, מנהל ההשקעות, בקר ההשקעות ואחראי אתר האינטרנט.

11. תחולה ותוקף

נוהל זה מחליף את הנוהל במהדורתו הקודמת (מהדורה מספר 5) . הנוהל יחול על כל בעלי תפקידים המאוזכרים בנוהל זה, והוא תקף מעת אישורו.

נספח א' - אופן פרסום ההצבעה באתר האינטרנט

שם התאגיד	מועד קיום האסיפה הכללית	הצעת ההחלטה	יחס הע.נ. שמחזיקה החברה המנהלת מכלל זכויות ההצבעה בתאגיד	אופן ההצבעה של החברה המנהלת	הצבעה תואמת/ לא תואמת את מדיניות ההצבעה*	ההחלטה שהתקבלה	הרוב בו התקבלה ההחלטה	האם יש/אין נסיבות המקימות ניגוד עניינים העלול להשפיע על אופן ההצבעה	האם ההצבעה היתה בהתאם להמלצת הגורם המקצועי

* ככל שקיימת סטייה ממדיניות ההצבעה, יש לספק הסבר בדבר אופן ההצבעה.

נספח ב' – עקרונות ההצבעה

החברה תפעל בהתאם למדיניות המומלצת על-ידי הגורם המקצועי, ובלבד שמדיניות כאמור עומדת בהלימה לעקרונות ההצבעה להלן, המשקפים את עמדת ועדת ההשקעות של החברה ביחס לממשל תאגידי ראוי. יובהר כי על-אף העקרונות להלן, החברה רואה עצמה כמי שמחויבת לבחון כל מקרה לגופו ולנסיבותיו, ורשאית היא להחליט שלא ליישם את העקרונות שלהלן – אם מצאה כי יש בחריגה מהעקרונות כדי להשיא ערך ולהטיב עם העמיתים.

1. מינוי והרכב הדירקטוריון

1.1 החברה תבחן את הצהרת המועמדים בדבר קיום הכישורים הדרושים והיכולת להקדיש את הזמן הראוי לשם ביצוע התפקיד, מידת עצמאותו של המועמד (כפיפות או העדר כפיפות למנכ"ל החברה) ופוטנציאל ניגוד העניינים בין המועמד לבין החברה, והכל בשים לב למאפיינים הפרטניים של כל חברה.

1.2 החברה תתנגד למינוי מנכ"ל לתפקיד דירקטור, למעט בחברות אשר המנכ"ל הוא בעל עניין בחברה ו/או שתרומתו לחברה הינה חיובית ויש לו ערך מוסף מהותי בהקשר של קידום הפעילות העסקית ולהערכת הנציג מינויו כדירקטור תועיל לחברה.

1.3 החברה תשקול כל מקרה לגופו ואת תרומתו של המנכ"ל על בסיס ביצועי החברה ביחס לענף והכרותה.

1.4 החברה **תתנגד** למינוי מנכ"ל ו/או מי שכפוף אליו ו/או מי מבני משפחתו, לתפקיד יו"ר הדירקטוריון, למעט במקרים אשר להערכת הנציג מינוי כיו"ר דירקטוריון של המנכ"ל ו/או מי שכפוף אליו ו/או מי מבני משפחתו, תועיל לחברה ובלבד שיתנהל דיון בפורום השקעות פנימי לעניין זה.

2. תגמולים לבכירים

2.1. תגמול כללי

2.1.1 החברה תשאף לאשר תגמולים לנושאי משרה בכירים תיקבע בהתייחס למספר קריטריונים כמותיים ואיכותיים, בהיקף כספי ובפרופורציה שיאפשרו שמירה על מוטיבציה גבוהה, זהות אינטרסים של נושא המשרה והחברה, קושרים בין ביצועי החברה לבין ביצועי נושאי המשרה, וכן אשר הינם בהיקף כספי סביר ביחס למצבה הכספי של החברה, תוצאותיה ואיתנותה הפיננסית.

2.1.2 באישור שכר ובונוס כספי לנושאי משרה, יבחן האם התגמול המוצע מבוסס על הביצועים בפועל של נושא המשרה, באופן מידתי ביחס לתוצאות העסקיות של החברה ולרווחים שנוצרו.

2.1.3 במקרים של חלוקת בונוסים - יבחן הקשר שבין התנהלות נושא המשרה בתקופה הרלוונטית לבין התוצאות העסקיות שבגינן מחולק הבונוס.

2.1.4 החברה **תתנגד** להסכמי שכר העולים על תקופה של 5 שנים למען הסר ספק יובהר כי החברה רשאית להצביע בעד אישור הסכמי ניהול של חברות ריט גם במידה והסכמים כאמור הינם לתקופה העולה על 5 שנים.

2.2. תגמול הוני

2.2.1 החברה תבחן את מגבלות אשר תוטלנה על מימוש התגמול, ובכלל זה – תקופות המימוש, החסימה וההבשלה של התגמול ההוני.

2.2.2 החברה **תתנגד** להענקת תגמול הוני אשר אינו קושר בין התגמול לבין המשך העסקתו של נושא המשרה בחברה, ואשר נעדרת התייחסות לתקופת חסימה או תקופות מימוש הדרגתיות המשתרעת על פני תקופה מזערית בת 3 שנים או 5 שנים (תקופת ההבשלה יכול שתהיה לשיעורין).

2.2.3 החברה **תתנגד** להענקת אופציות במחיר מימוש בכסף או בתוך הכסף. האמור, אינו מתייחס לחברות קטנות/בינוניות המצויות בתהליך של שימור או הגנה על מצבן העסקי בשל נסיבות ספציפיות או כאלה הנובעות מהסביבה העסקית שלהן, או אם מדובר בהקצאה בהיקף נמוך, בהן נתמך בהקצאת האופציות בכסף בהן מחיר המימוש יקבע על-בסיס ממוצע של 30 ימי המסחר האחרונים, לפחות.

- 2.2.4. החברה **תתנגד** לתוכנית הענקה המותירה שיקול דעת בלעדי לחברה ו/או לבעל השליטה בה, בדבר שינוי תנאי התגמול ההוני, ובפרט בסוגיות של תמחור מחדש.
- 2.2.5. ההצבעה בעד הענקת האופציות תבוצע בכפוף לכך שמחיר המימוש אינו נמוך או זהה למחיר המניה במועד ההענקה ("**מחוך לכסף**").
- 2.2.6. הענקת אופציות בחברה קשורה תיבחן בהתאם למידת המעורבות של נושא המשרה בעסקיה של החברה הקשורה.

2.3. שכר דירקטורים ודח"צים

- 2.3.1. החברה **תתנגד** לתגמול אשר אינו עומד בהוראות תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס-2000 ותקנות החברות (הקלות לחברות ציבוריות שהניירות הערך שלהן רשומים למסחר בבורסה מחוץ לישראל), תש"ס-2000 (לפי העניין) ולגבי דירקטורים בחברות דואליות, גם בהתאם להוראות תקנות החברות (הקלות לחברות ציבוריות שמניותיהן רשומות למסחר בבורסה מחוץ לישראל).
- 2.3.2. בחברות טכנולוגיה ומדעי החיים – החברה תתמוך בהענקת מענקים מבוססי מניות עבור דירקטורים חיצוניים בשיעורים סבירים וזאת לאחר בחינה של יחס מקסימלי בין היקף התגמול ההוני לבין התגמול הקבוע לדח"צים, משך זמן תקופת ההקצאה וההבשלה וכו' סוג הרכיב ההוני. בחברות מענפים אחרים, החברה תיטח להתנגד להקצאת אופציות וכו' לדח"צים.

3. מיזוגים רכישות והעברת פעילויות

- בהצבעה בנושא מיזוגים ורכישות תתקבל לאחר עיון בחוות דעת שתכלול, בין היתר, התייחסות לקריטריונים הבאים:
- א. מתווה/ עקרונות המיזוג;
 - ב. בחינת השלכות המיזוג על החברה והערך הצפוי לקום למשקיעים מהמיזוג המוצע;
 - ג. הערכה כלכלית של שווי הפעילות / החברות הממוזגות;
 - ד. בחינת הכדאיות העסקית הטמונה במהלך.

4. עסקאות עם בעלי עניין

- החברה לא תתנגד באופן קטגורי לעסקאות או פעולות של תאגיד עם בעלי שליטה ו/או נושאי משרה בו, או בעסקאות שבהן לבעל השליטה ו/או לנושאי המשרה בתאגיד יש עניין אישי, וזאת בכפוף לעמידה בקריטריונים הבאים:
- א. גילוי מלא ומראש של העניין האישי;
 - ב. העסקה/הפעולה נעשית בתנאי שוק, במהלך עסקים רגיל, היא בעלת רציונאל עסקי-כלכלי ו/או קשורה לליבת העסקים של התאגיד;
 - ג. קבלת כל ההיתרים והאישורים הנדרשים על-פי כל דין.

5. מבנה הון

5.1. הקצאות/ הנפקות הון

- ייבחנו הקצאות הון לא שוויוניות, שהן בעלות פוטנציאל לפגיעה בזכויותיהם של בעלי המניות, בין היתר, בהתבסס על הבאים:
- א. תנאי ההצעה ביחס לשווי הכלכלי ההוגן;
 - ב. נחיצות ההקצאה והרציונל העומד מאחוריה;

- ג. חלופות אחרות רלוונטיות (ככל שהן רלוונטיות);
ד. השפעת ההקצאה על בעלי מניות קיימים (דילול).

5.2. אגרות חוב וכתבי אופציות

הסדרי חוב – ההסדר ייבחן, תוך שימת לב לבאים:

- 5.2.1. כדאיותו הכלכלית של ההסדר ביחס לחלופות אפשריות;
5.2.2. אומדן סבירות יכולת עמידתה של החברה בהסדר המוצע ושווי התזרים החדש.
5.2.3. ככלל החברה תתמוך במתן פיצוי בשיעור הריבית הנקובה ו/או בשיתוף מחזיקי אגרות החוב ב-Upside עתידי (בין בדרך של הקצאת מניות ובין בחלוקת אג"ח להמרה ו/או אופציות למניות) בכל מקרה של הסדר חוב.

5.2.4. שינוי תנאי שטרי נאמנות – החלטות הנוגעות לשינוי תנאי האג"ח תתקבלנה בהתאם למנגנונים המפורטים בשטרי הנאמנות שנחתמו בין החברה המנפיקה ובין מחזיקי אגרות החוב (המיוצגים על-ידי הנאמנות). שינוי התנאים המפורטים בשטר הנאמנות ייבחן בהתבסס על ניתוחים כלכליים של הבקשות ותנאי שטר הנאמנות ופוטנציאל ההשפעה שלהם על מחזיקי אגרות החוב בהחלטות הנוגעות למינוי ו/או החלפת נאמן לסדרת אגרות חוב, ההחלטה בעניין תתקבל, בין היתר, על בסיס רמתו המקצועית של הנאמן וצוותו, יכולות פיננסיות, ומנגנוני בקרה וניהול סיכונים מספקות.

6. שינוי בתקנון החברה

- שינויים המבוקשים בתקנון ייבחנו, תוך התייחסות לטיבם ומהותם וכן לאופן התאמתם לנוסח ולדרישות הדין.
6.1. החברה **תתנגד** לביצוע תיקונים שמהותם היא הקטנת הרוב הנדרש לאישור נושאים מהותיים באסיפות כלליות (לדוגמא: החלטות בדבר שינוי הון, החלטות בדבר הליכים מהותיים כמו מיזוג, שינוי בתקנון).
6.2. החברה תתנגד לשינויים העלולים לגרום לפגיעה בבעלי מניות המיעוט.
6.3. כאשר שינוי התקנון נוגע להגדלת הון, תבחן מטרת הגדלת ההון בחברה (לדוגמא, האם השינוי נועד לגיוס הון עתידי בבורסה או שמא מדובר בהקצאה פרטית).

7. ביטוח, שיפוי ופטור נושא משרה

- 7.1. החברה תתמוך ברכישת פוליסת ביטוח אחריות לנושאי משרה ודירקטורים, בכפוף לקבלת פרטים אודות גובה הפרמיה המשולמת, הכיסוי הניתן לנושאי המשרה המבוטחים, והשוואה אל מול הפרמיות המקובלות בשוק ובענף.
7.2. השיפוי יוגבל לשיעור של כ-25% מההון העצמי של התאגיד במועד השיפוי. כמו כן, יבחן האם השיפוי הוא בדיעבד, ואם כן, האם היו לחברה תביעות בעבר. במקרים חריגים ככל ולחברה הון עצמי שלילי במועד הדוחות השנתיים או התקופתיים, הנושא יבחן באופן פרטני על ידי מנהל מעורבות גופים מוסדיים, בהתאם ליכולתה הפיננסית של החברה במועד מתן השיפוי.
7.3. החברה לא תתנגד במתן פטור מאחריות לנושאי המשרה ודירקטורים בחברה בשל הפרת חובת הזהירות כלפי החברה, בכפוף לכך שייקבע בתקנון החברה ובכתבי הפטור של כלל נושאי המשרה בחברה כי הפטור אינו חל על החלטה או עסקה שלבעל השליטה בחברה או לנושא משרה כלשהו בחברה עניין אישי בה.

8. נושאים מנהלתיים

- 8.1. כל נושא יבחן לגופו, תוך שימת לב מיוחדת להשלכות העסקיות של המהלך המוצע על טובת החברה בטווח הבינוני-ארוך.